

Een verbetering, als dr. MEULEMAN mij vroeg te geven, vond ik onnoodig, daar ik de begrootingsposten der Heerlensche school gespecificeerd heb weergegeven. Ik meldde hem dit met grooten spoed, om hem desgewenscht in de gelegenheid te stellen het zelf te doen.

Mijn cijfers betreffende de kosten der Rotterdamsche school zijn al diegene, welke in de rijksbegroting zijn te vinden.

Dat ik de Amsterdamsche school als onovertroffen kenschetste, moge mijn collega mij vergeven, evenals ik het hem zou doen, wanneer hij bij een even snooden aanslag, hetzelfde van zijn instelling zegde. Dat de Amsterdamsche school „de beste” zou zijn, heb ik niet beweerd. Wel, dat zij in meer dan één opzicht haar zusterinstellingen ten voorbeeld is geweest, en dit ontkent ook collega WESSELINK niet.

Amsterdam, 21 September 1932.

H. BURGER.

DE ZIEKTE VAN WEIL BIJ NIET-ZWEMMERS.

De mededeeling van collega PEUTZ over „Een geval van ziekte van WEIL, niet door zwemmen verkregen” (*N. T. v. Gen.* van 17 Sept. 1932) geeft mij aanleiding mede te deelen, dat ook in Rotterdam in de laatste jaren gevallen van deze ziekte bekend zijn geworden, waarin de werkring een niet te verwaarloozen kans op besmetting, uitgaande van ratten gaf, maar waarbij van zwemmen of van een val in het water geen sprake was. Mijn eerste patiënt (Maart 1925) was bijvoorbeeld werkman in een meelmolen, welke bij een binnenwater stond en waarbij veel ratten rondliepen. Merkwaardiger was nog, dat in 1927 drie gevallen van classieke ziekte van WEIL zijn voorgekomen bij werklieden van het abattoir, die werkzaamheden vervulden in de „bijbedrijven” (darmenschoonmaken, en dergelijke meer) en bij hun arbeid in groote bakken water darmen en dergelijke moesten reinigen. Het is zelfs zeer waarschijnlijk, dat hier de smetstof niet door den mond, maar door de gemacereerde *huid* (met kloven en wondjes) is binnengedrongen! De patiënten zelf meenden, dat er in dien tijd meer ratten op het abattoir waren dan vroeger, omdat er geen foxterriers meer mochten rondloopen! Ook onder de thans in behandeling zijnde patiënten is één jongeman, die op het abattoir werkt, maar die óók geregeld zwom in een in die buurt gelegen binnenwater.

In tegenstelling met beschouwingen in de pers, dat snelstroomende rivieren geen of minder infectiegevaar zouden opleveren, wil ik tot slot nog even als bijzonderheid vermelden, dat een zwembad *in de rivier de Maas* de meeste Rotterdamsche gevallen van 1932 op zijn rekening heeft staan!

Rotterdam, Ziekenhuis-Bergweg, 19 September.

P. H. KRAMER.

OPENBARE VEILING VAN APOTHEEK ENZ. UIT DE NALATENSCHAP VAN ARTSEN.

Door een der politiecommissarissen geroepen zijnde, om hem van advies te dienen, trof ik in een verkooplokaal voor publieke veilingen eenige dozen en kistjes aan, die afkomstig bleken te zijn uit de nalatenschap van een overleden medicus. Daaronder bevonden zich aangebroken flesschen sublimaatpastilles, hydrochloras cocaini, dozijnen dozen met ampullen, waarin vloeistoffen voor subcutane injecties, enz. enz. Bovendien een karrevracht van de „gratis-monsters”, welke de specialitéfabrikanten zoo kwistig rondzenden.

Niet alleen rijst de vraag, wie hierop een bod zal doen (geen medicus of apotheker zal den rommel begeeren!), maar bovendien, of deze artikelen, waaronder zware vergiften, bij openbare veiling niet al te gemakkelijk in handen van leeken — misschien wel scholieren — kunnen geraken.

De reden, dat ik juist in dit *Tijdschrift* dit feit wil vermelden, is deze: de achtergelaten betrekkingen weten met den rommel doorgaans geen raad en zenden alles, in kistjes geworpen, naar een verkooplokaal. Ligt het niet op den weg van elken arts, zijne familie tijdig te adviseeren, dit voorbeeld *niet* te volgen en liever

een bevriend medicus om raad te vragen, die dan beter „weg zal weten” met de verzameling?

Nog zij vermeld, dat óók de in de practijk gebruikte fleschjes (oplossing van hydrochloras cocaini en andere) in onwetendheid meegegaan waren en — geëta-leerd stonden! In dit geval nam de politie toevalligerwijze kennis van den inhoud dezer „nummers” uit den catalogus, een anderen keer gaat het wellicht buiten haar om. Neme dus elke arts zoodanige maatregelen tijdens zijn leven, dat na zijn dood dit deel van den inventaris *niet* naar de publieke veiling wordt gezonden.

VAN LEDDEN HULSEBOSCH,
Politie-scheikundige.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BERLIJN. — Tularaemie. De rijksminister van binnenlandsche zaken heeft het bacterium tularense opgenomen in de voorschriften betreffende de ziekte-verwekkers, en het gelijk gesteld met den pestbacil. Het blijkt, dat in de laatste vijf jaren meer en meer endemieën en epidemieën van tularaemie heerschen onder de in het wild levende knaagdieren: konijnen, hazen, waterratten en eekhoortjes. De mensch is zeer vatbaar voor de ziekte, gelijk in den laatsten tijd in Rusland in vele honderden gevallen is gebleken. De verschijnselen zijn, in lichten graad, gelijk aan die van de pest; een enkelen keer komt ook longentularaemie voor. En gaandeweg schijnt zij ernstiger vormen aan te nemen. De beteekenis van insecten, vliegen, teken, enz. voor de overbrenging der ziekte is nog gering. Gevaarlijk kan de omgang met schijnbaar gezond materiaal, van knaagdieren afkomstig, worden. In 1930 en 1931 zijn in een conservenfabriek 50 pCt. der arbeiders, die met konijnenvleesch in aanraking kwamen, ziek geworden. Laboratoriumbesmettingen, zelfs met doodelijken afloop, zijn ook voorgekomen. Daarom is bepaald, dat het werken met bacterium tularense slechts met vergunning van de landsoverheid geoorloofd is, en zijn de vereischten, waaraan de laboratoria en de voor onderzoeken met deze bacteriën bestemde vertrekken moeten voldoen, nauwkeurig geregeld, evenals de verzending der cultures. Handel in deze cultures is ongeoorloofd, en wie zich met onderzoeken over de tularaemie wil bezighouden, moet bewijzen, daartoe een voldoende opleiding te hebben genoten (*Münch. med. Wochenschr.*, 26 Aug.).

LÜBECK. — De zielstoestand van den rechter. Aan het drama van Lübeck is een aangrijpend slot gekomen. De voorzitter van de recht-bank, die de twee artsen tot gevangenisstraf heeft moeten veroordeelen, heeft na het langdurige en inspannende rechtsgeding een inzinking van het zenuwstelsel gekregen en heeft zich van het leven beroofd. Nu wordt de vraag geopperd, of het vonnis wel als geldig moet worden beschouwd met het oog op den mogelijk gestoorden geestestoestand van den rechter.

The Lancet van 10 September zegt, dat in Engeland een soortgelijke vraag geen beteekenis zou hebben. Het vonnis, de gronden waarop het berust en de wijze, waarop daaruit gevolgtrekkingen zijn gemaakt, zouden, in geval van twijfel, door den hoogerem rechter nauwkeurig worden nagegaan, en, zouden die in orde blijken te zijn, dan zou het vonnis onaangetast worden gelaten, hoe het ook met den rechter moge gesteld zijn.

NEW-YORK. — Bestrijding der vivisectie geen liefdadigheid. In de Vereenigde Staten en in Engeland zijn twee vonnissen gewezen, waarin de rechter een oordeel uitsprekt over de strekking van de proeven op levende dieren zoowel als van de bestrijding daarvan.

In het Engelsche geval was een som van 200.000 P. St. vermaakt voor een „liefdadige instelling” ten behoeve van dieren; de beampten dezer instelling moesten zijn, en altijd geweest zijn, verklaarde tegenstanders der vivisectie. Zij zou bestaan